

Bleiweisova cesta 30  
1000 Ljubljana  
info@arrs.si  
www.arrs.si  
+386 1 400 59 10

**Vsi zainteresirani za osnutek Splošnega akta o raziskovalnih nazivih**

Številka: 007-8/2024-3  
Datum: 3. 6. 2024

**Zadeva:** Odgovori ARIS na komentarje in vprašanja, prejeta v okviru javnega posveta o Splošnem aktu o raziskovalnih nazivih

Spoštovani!

Prilagamo odgovore na komentarje in vprašanja, prejeta v okviru javnega posveta o Splošnem aktu o raziskovalnih nazivih. Komentarje smo prejeli v obdobju od 9. 4. 2024 do 14. 5. 2024 na naslov [posvet@aris-rs.si](mailto:posvet@aris-rs.si) in pa preko [povezave https://nextcloud.arrs.si/index.php/s/4g85fBMCZH4csxP](https://nextcloud.arrs.si/index.php/s/4g85fBMCZH4csxP). Komentarje objavljamo v celoti. Spodaj navajamo odgovore na vprašanja in komentarje.

**KOMENTARJI IN VPRAŠANJA:**

*(Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, dr. Aleksandra Kocijan)*

- Tretji odstavek 6. člena v delu, *ki se nanaša na kompetence kandidata*):

Definirati kaj je mišljeno pod kompetence in katere kompetence so zajete!

**ODGOVOR:**

Hvala za komentar, ki je upravičen. Skladno z njim smo dodali navedbo: »JRO kompetence kandidata določi v okviru svoje avtonomne presoje, lahko uporabi nabor kompetenc iz Priporočil ARIS. Vse kompetence morajo biti razdelane na način, da je omogočena objektivna presoja ob ocenjevanju.«.

- Tretji odstavek 6. člena v delu, *ki se nanaša na dosežke kandidata*:

To je kar znanstvena odličnost!? Torej SICRIS točke?

**ODGOVOR:**

Vprašanje je nejasno, prosimo za dodatna pojasnila.

- Tretji odstavek 6. člena v delu, *ki se nanaša na družbeno-ekonomsko relevantnost dosežkov kandidata*:

Kako se vrednoti?

**ODGOVOR:**

Osnovna usmeritev je dati RO avtonomijo pri določanju kazalnikov za posamičen kriterij, enako v tem primeru. ARIS lahko določi, da je družbeno-ekonomsko relevanten dosežek kandidata, v kolikor je prispeval k realizaciji vsaj 100k EUR tržnih projektov ali kaj podobnega, a se nam to glede na raznolikost dejavnosti ne zdi smiselno – mnogi dosežki se npr. ne morejo ovrednotiti v EUR. Primer je npr. igrica spomin ZRC SAZU, ki promovira slovenske pregovore, saj jih mnogi mladi ne poznajo več. Vrednotenje v EUR ni mogoče, verjetno pa bi vsak ocenjevalec pripravo in realizacijo tovrstnega dosežka raziskovalca ocenil pozitivno.

- 5. točka prvega odstavka 7. člena, *ki se nanaša na vidike ocenjevanja, povezane z načeli odprte znanosti*:

Bolj natančno definirati.

**ODGOVOR:**

Kaj je odprta znanost in odprt dostop določa že ZZrID (40., 41. in 42. člen), podrobneje pa tudi Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti. Natančnejše definiranje v splošnem aktu zato ni potrebno.

- 8. točka prvega odstavka 7. člena, ki se nanaša na cilje kariernega razvoja kandidata:

Potrebna ustrežna razlaga, kaj se smatra pod kariernim razvojem.

**ODGOVOR:**

Pripomba je utemeljena. V splošni akt smo vnesli definicijo pojma karierni razvoj kot: »Karierni razvoj je razvoj sodelavca glede na njegova znanja, želje in karierne stopnje v posamični izvolitveni veji znotraj znanstvenoraziskovalne dejavnosti.«.

- 15. točka prvega odstavka 7. člena, ki se nanaša na možnost kandidata, da je izvoljen v dve ali več stopenj višji naziv od svojega trenutnega naziva:

Preveč ohlapno, točno bi moralo biti določeno, kdaj je to mogoče.

**ODGOVOR:**

RO se v okviru svoje avtonomije sama odloči, ali bo v svojem notranjem aktu uredila možnost izvolitve kandidatov v dve ali več stopenj višji naziv, ni pa to nujno. RO torej to možnost lahko predvidi ali pa tudi ne. Če jo predvidi, mora v svojem splošnem aktu določiti kdaj in na kakšen način je to mogoče.

- prvi odstavek 8. člena, ki pravi, da mora kandidat za imenovanje v naziv iz III. karierne stopnje - Uveljavljeni raziskovalci, izpolnjevati najmanj...:

Zakaj le za III. stopnjo?

**ODGOVOR:**

Sledili smo dogovoru z NAKVIS, da se minimalne pogoje določi le za posamične karierne stopnje. RO seveda glede na svoje potrebe in usmeritve lahko določijo pogoje tudi za ostale karierne stopnje. Za nižje karierne stopnje je ARIS menil, da je smiselno odločitve prepustiti avtonomiji posamične RO. Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 2. alineja 2. točke prvega odstavka 8. člena, ki se nanaša na vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti v skupni višini najmanj 5 FTE:

Zakaj za mednarodne projekte meja 5 FTE?

**ODGOVOR:**

Kot ste sami opazili, gre za kriterij III. oziroma skoraj najvišje karierne stopnje uveljavljenih raziskovalcev, kjer se je uveljavila presoja, da lahko kot eden izmed dodatnih kriterijev (poleg citiranosti) kandidat svojo usposobljenost uveljavlja z vsebinskimi referencami, torej enim izmed naslednjih pogojev - katerimkoli:

- vodenje temeljnega/aplikativnega/CRP/podoktorskega/inovacijskega projekta ali programa ARIS ali
- vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti, v skupni višini najmanj 5 FTE ali
- koordinacija projektov iz Okvirnih programov v skupni višini najmanj 5 FTE ali
- pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda.

Na osnovi mnenj drugih JRO smo mnenje Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS umaknili iz navedenega seznama.

Dodali smo tudi opcijo 2 za določanje minimalnih kriterijev, ki temelji na številu člankov ter drugih dosežkov, ki članke lahko nadomeščajo.

**KOMENTARJI IN VPRAŠANJA:**

(ZRC SAZU in INZ, dr. Mimi Urbanc)

- 6. točka prvega odstavka 7. člena (obvezne sestavine splošnega akta RO), ki pravi, da mora splošni akt RO določiti sestavo ocenjevalnih teles in drugih sodelujočih v postopku:

Vključno s protokoli izogibanja nasprotja interesov. Ta vidik je zelo pomemben. Osebe, vključene v komisije za izvolitve, morajo biti pri pregledu vlog objektivne in nepristranske. Pri imenovanju članic in članov komisij se je treba zato izogibati nasprotju interesov. Nasprotja morajo potencialne članice in člani razkriti, o primernosti članstva pa ustrezno presoditi telesa po jasnih pravilih. Le tako je mogoče zagotoviti integriteto in

transparentnost postopkov izvolitev. To narekuje člen iz Evropskega kodeksa ravnanja za raziskovalno integriteto (ALLEA, 2023):

»Strokovni ocenjevalci in uredniki prijavijo vsa dejanska ali domnevna navzkrižja interesov ter se po potrebi umaknejo iz razprave in odločanja o objavi, financiranju, imenovanju, napredovanju ali nagrajevanju.«

**ODGOVOR:**

Hvala za komentar, ki smo ga v celoti upoštevali.

- 9. točka prvega odstavka 7. člena, ki pravi, *da mora splošni akt RO določiti način spremljanja kariernega razvoja kandidata in pripravo letnih ocen uspešnosti;*

V trenutni kadrovski strukturi JRZ ne razpolagamo z možnostmi take podpore. Zato bo to verjetno mrtva črka na papirju, ki jo bo nemogoče v polnosti izvajati.

Tako kot za vse ostale javne uslužbence trenutno tudi na javnih raziskovalnih zavodih že poteka letno ocenjevanje delovne uspešnosti. V skladu s Pravilnikom o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti (Uradni list RS, št. 86/08, 109/08, 73/11, 46/19 in 150/21) so za raziskovalce predpisani nekateri posebni načini preverjanja izpolnjevanja pogojev. Vendar so ti posebni pogoji v nasprotju z namenom tega predloga Splošnega akta o raziskovalnih nazivih. Zato trenutnega postopka o ocenjevanju delovne uspešnosti ne bo mogoče uporabiti tudi za namen letnih ocen uspešnosti iz tega akta. Najprej bi bilo potrebno ustrezno spremeniti Pravilnik, pri čemer bi bile te spremembe usklajene tudi z ostalimi določbami Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede.

Ker ocenjujemo, da do teh uskladitev ne bo moglo priti v doglednem času, bodo letne ocene uspešnosti iz tega akta nujno potrebno izvajati ločeno od letnih ocen delovne uspešnosti raziskovalcev kot javnih uslužbencev. To bi vsaj na začetku lahko povzročilo dodatno zmedo in nerazumevanje tudi s strani raziskovalcev. Hkrati pa javni raziskovalni zavodi trenutno tudi ne razpolagamo z dovoljšnimi kadrovskega zmogljivostmi, ki bi lahko učinkovito podpiralo izvajanje tega dodatnega letnega ocenjevanja.

Zato predlagamo, da se »pripravo letnih ocen uspešnosti« črta ter uvajanje letnih ocen uspešnosti prepusti avtonomni odločitvi raziskovalnih organizacij. Skozi leta se bo to področje preko primerov dobrih praks zanesljivo začelo urejati na način, ki bo optimalno v skladu s kadrovskega načrti posameznih raziskovalnih organizacij.

**ODGOVOR:**

Ob pripravi določbe smo imeli v mislih prav letno ocenjevanje delovne uspešnosti kot nadomestek spremljanja kariernega razvoja kandidata. Posebni načini preverjanja (numerično spremljanje doseganja točk) niso v nasprotju s predlogom splošnega akta, so le dodatna informacija pri presoji za izvolitev. Dodatne informacije v okviru izvedenih letnih razgovorov in ocen kandidata niso v nasprotju s predlogom. V kolikor smo narobe razumeli, prosimo za pojasnilo.

- 17. točka prvega odstavka 7. člena, ki pravi, *da mora splošni akt RO določiti pravila podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja kandidata do podelitve raziskovalnega naziva:*

Potrebna bolj jasna definicija, kaj sočasni raziskovalni nazivi. Trenutno je to opredeljeno kot raziskovalni naziv s sklepom direktorja, vendar največ za dobo ...

**ODGOVOR:**

Pripomba je utemeljena. Dopolnili smo dikcijo in opredelili, da gre za sklep odgovorne osebe RO. Trajanje opredelijo RO same v svojem splošnem aktu.

- 20. točka prvega odstavka 7. člena, ki pravi, *da mora splošni akt RO določiti način nudenja pomoči za karierno preusmeritev v drugo izvolitveno vejo ali zaposlitev:*

S tem se implicira, da moramo raziskovalne organizacije nuditi ustrezno pomoč za karierno preusmeritev v drugo izvolitveno vejo ali zaposlitev. Tudi v primeru, ko raziskovalne organizacije nimamo potreb po takšnem kadru (na drugih izvolitvenih vejah ali ostalih zaposlitvah).

Če bo v tem aktu obstala takšna dikcija te alineje, obstaja nevarnost delovnopравниh tožb s strani tistih raziskovalcev, ki ne bi bili izvoljeni v raziskovalni naziv in bi s tem izgubili pogoj za zasedbo njihovega delovnega mesta.

Zato predlagamo, da se ta alineja črta. Ali pa zapiše na način, iz katerega bo jasno razvidno, da je način nudenja pomoči veljaven zgolj v primeru, ko raziskovalec še vedno ima veljaven raziskovalni naziv. Oziroma še bolj primerno: velja na začetku novega izvolitvenega obdobja, ko je še mogoče izvesti učinkovito karierno preusmeritev.

**ODGOVOR:**

Nudenje pomoči pri karierni preusmeritvi v drugo izvolitveno vejo ali zaposlitev že po naravi stvari pride v poštev samo v primeru, ko ima RO potrebe po takšnih zaposlitvah. Podrobnosti lahko določijo RO same v svojem

splošnem aktu, vendar pa smo po prejetih komentarjih nudenje pomoči pri karierni preusmeritvi iz obveznih sestavin splošnega akta RO umaknili.

- 2. alineja 2. točke 8. člena, ki se nanaša na vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti v skupni višini najmanj 5 FTE:

Bolje opredeliti. Ali se slovenski PI iz projekta po principu Lead Agency (vodilna agencija ni ARIS) kvalificirajo? Fte je dokaj neopredeljena enota; odvisna od karierne stopnje sodelujočih na projektu. A ne bi bilo boljše (v izogib dvomnosti) mejnik postaviti glede na višino ARIS projektov? Tako kot je trenutno napisano, ni jasno ali se fte-ji nanašajo na leto ali na celotno obdobje trajanja. Ali se 5 FTE-jev nanaša na celoten projekt ali samo na partnerski del.

**ODGOVOR:**

FTE je dobro definirana enota merjenja velikosti projekta. Weave projekti niso projekti tujih agencij, saj je financer ARIS. Meja financiranja s strani ARIS v obliki različnih vrst projektov je v določbi jasno opredeljena v prvi alineji. Weave projekti spadajo v kategorijo temeljnih ARIS projektov.

- 4. alineja 2. točke 8. člena, ki se nanaša na pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS:

Ključni vidik raziskovalnega dela so rezultati oziroma dosežki. Namesto zadnje alineje bi bilo treba opredeliti kakovostni kazalnik iz naslova dosežkov. Če imamo v Predlogu SA o evalvacijah dosežke v štirih kategorijah, bi se tu morali nasloniti na iste kategorije. To alinejo bi morali zamenjati za druge primerljive vsebinske reference. Zavedamo se, da so v 8. členu opredeljeni zgolj minimalni pogoji, katere lahko raziskovalne organizacije v skladu z lastnimi potrebami dodatno zaostriamo oziroma dopolnimo še z drugimi pogoji. Zavedamo se tudi, da bodo raziskovalne organizacije glede na lastne potrebe sprejemale zelo različne dodatne alternativne predloge. Vendar bi si pri tem tudi želeli, da bili dodatni alternativni pogoji vseeno primerljivi med raziskovalnimi organizacijami. Zato bi tudi pri pozitivnih mnenjih iz te alineje morala obstajati vodila, po katerih bi pristojni organi lahko izdajali pozitivna mnenja glede na vsebinske reference kandidatov.

Predlagamo, da se ta alineja zapiše:

»primerljivo s predhodnimi referencami pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda.«

Potrebno je tudi razjasniti, v kolikšni meri in v katerih primerih bi pozitivno mnenje Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS poseglo v zagotovljeno avtonomijo javnih raziskovalnih zavodov pri izvolitvah v raziskovalne nazive. Ta splošni akt namreč ne določa izrecno tistih minimalnih standardov (61.(4) ZZrID), ki bi jih ZS in IS ARIS upoštevala pri izdajanju pozitivnega mnenja.

**ODGOVOR:**

Hvala za komentar. Popravili smo dikcijo člena, in sicer se dikcija glasi: »pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda, ki temelji na kvalitativnih kriterijih, določenih s strani RO.« Lepo prosimo za preverbo celotnega člena, ali ustreza podanemu mnenju.

- 11. člen (karierne stopnje raziskovalnih nazivov), v zvezi s strokovnimi sodelavci:

Ta izraz ni najboljši. Vse tri veje iz prejšnjega člena so plačna skupina H01, izraz strokovni sodelavec pa se pojavlja v imenih nevoljenih delovnih mest v plačnih skupina H02 in J. V izogib zmešnjavi bi bilo treba najti nov izraz za skupino, ki vključuje različne asistente in razvijalce brez ali na poti do doktorata.

**ODGOVOR:**

Pripomba je utemeljena. I. karierno stopnjo smo poimenovali »raziskovalci na začetku kariere«. Uvedli smo poimenovanja iz Evropske listine oz. Priporočila sveta z dne 18. 12. 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi. Evropska listina za stopnjo R1 navaja poimenovanje »mladi raziskovalec«, ki je v slovenskem pravnem redu določen skladno z ZZrID, zato se tu uporablja poimenovanje »raziskovalec na začetku kariere«. Med raziskovalce na začetku kariere spadajo tudi »mladi raziskovalci« skladno z določbami ZZrID.

Po prejetih pripombah smo tudi zamenjali mesto vključitve za znanstvene sodelavce, in sicer smo jih umestili v II. karierno stopnjo.

- 11. člen (karierne stopnje raziskovalnih nazivov), v zvezi s podoktorskimi sodelavci:

Tu je uporabljen izraz sodelavci, pri tretji karierni stopnji pa raziskovalci. Če te karierne stopnje veljajo (in zdi se, da veljajo) za vse tri veje nazivov, bi bil verjetno najboljši izraz sodelavec. V razvojni veji, na primer, ni izraza raziskovalec.

**ODGOVOR:**

Sprememba poimenovanja se nam ne zdi primerna, poleg tega pa enako poimenovanje za profile tretje stopnje (R3) uporablja tudi Priporočilo Sveta EU z dne 18. decembra 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi (UL C, C/2023/1640, 29.12.2023).

Uvedli smo terminologijo, ki smiselno sledi terminologiji Evropske listine za raziskovalce, ki ima naslednje stopnje: R1 – mladi raziskovalec: raziskovalci, ki raziskave izvajajo pod nadzorom do dokončanja doktorskega študija ali pridobitve enakovredne ravni usposobljenosti in izkušenj;

R2 – priznani raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, ki še niso neodvisni v večji meri pri razvoju lastnih raziskav, pridobivanju finančnih sredstev ali vodenju raziskovalne skupine;

R3 – uveljavljeni raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, ki so zmožni neodvisno razvijati lastne raziskave, pridobivati finančna sredstva in voditi raziskovalno skupino;

R4 – vodilni raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, za katere so njihovi strokovni kolegi priznali, da imajo vodilno vlogo na svojem raziskovalnem področju.

Evropska listina sicer za stopnjo R1 navaja poimenovanje »mladi raziskovalec«, ki je v slovenskem pravnem redu določen skladno z ZZrID, zato se tu uporablja poimenovanje »raziskovalec na začetku kariere«. Med raziskovalce na začetku kariere spadajo tudi »mladi raziskovalci« skladno z določbami ZZrID. II. Karierno stopnjo smo poimenovali Podoktorski sodelavci in drugi priznani raziskovalci. Ohranili smo izraz »podoktorski sodelavci, saj je že ustaljen v slovenskem prostoru, temu pa dodali še »drugi priznani raziskovalci«.

- 16. člen, ki določa, da je rok za uskladitev splošnih aktov 6 mesecev:

RO morajo uskladiti obstoječe splošne akte z določbami tega splošnega akta v šestih mesecih od začetka veljavnosti tega splošnega akta.

To obdobje mora biti daljše. V skladu s časovnico ARIS bo akt sprejet letošnjega junija. Čas za pripravo internega akta je kratek.

Pol leta je za pripravo internega akta relativno malo. Predlagamo eno leto.

**ODGOVOR:**

Hvala za pripombo, s katero se strinjamo. Čas za uskladitev dokumentacije predlagamo, da je 18 mesecev, torej do 1. 7. 2026, kar menimo, da je dovolj časa za pripravo sprememb.

**Priloga 1:**

Predlagamo poenotenje. Če imamo na levi nazive, bi jih lahko imeli tudi tu.

**ODGOVOR:**

Komentar je nejasen, zato nanj ne moremo odgovoriti. Prosimo za dodatna pojasnila.

## **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

**(Komisija za enake možnosti na področju znanosti, doc. dr. Kristina Žagar Soderžnik)**

- 5. člen (nevtralna slovnična oblika):

Predlagamo dosledno rabo ene od strategij spolno vključujoče rabe jezika v celotnem dokumentu, tj. bodisi dosledno rabo ženskih in moških oblik bodisi dosledno rabo podčrtaja.

**ODGOVOR:**

5. člen Splošnega akta (nevtralna slovnična oblika) določa, da so v splošnem aktu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola. V prilogi, čeprav je ta sestavni del splošnega akta, vseeno ohranjamo dodane ženske oblike, zaradi večje preglednosti in jasnosti.

**8. člen (minimalni kvantitativni pogoji):**

1. Glede na trenutno veljavne količinske minimalne standarde ARIS za izvolitev v raziskovalne nazive pomeni 8. člen občutno zaostrovanje kriterijev. Uveljavitev tega člena bi prizadela zlasti kandidatke\_e za imenovanje v naziv znanstvena\_i sodelavka\_ec. Asistentke\_i z doktoratom, ki bi lahko po trenutno veljavnih standardih napredovali v višji naziv, novih predvidenih pogojev zlepa ne bodo izpolnili; znanstvene\_i sodelavke\_ci, ki bi lahko po trenutno veljavnih standardih obnovili svoje imenovanje, pa bodo ob uveljavitvi novih predvidenih pogojev karierno nazadovali ali pa bodo – če sistemizacija delovnih mest v njihovih raziskovalnih organizacijah tega ne bo predvidela – ostali celo brez zaposlitve. 8. člen ni v skladu z 2. členom osnutka Splošnega akta, po katerem je namen akta opredeljen kot »vzpodbujanje kariernega razvoja raziskovalca in prispevati h kakovosti raziskovanja v Republiki Sloveniji«. Nasprotno: zaostrovanje minimalnih kvantitativnih pogojev bi lahko razumeli celo kot željo, da se zmanjša delež delujočih znanstvenih sodelavk\_cev v Sloveniji.

**ODGOVOR:**

Splošni akt ne določa količinskih minimalnih standardov za I. in II. karierno stopnjo, pač pa zgolj za III. stopnjo. Glede na komentarje ostalih deležnikov smo enako dodali tudi za IV. stopnjo.

2. Postaviti citiranost v sistemu SICRIS za minimalni kvantitativni pogoj za imenovanje v naziv iz III. karierne stopnje je sporno vsaj z dveh vidikov:

a) Citiranost, gledano nasploh, ne priča nujno o kvaliteti raziskovalke\_ca, temveč je lahko povezana zgolj z vsečnostjo raziskovalne teme. V praksi to pomeni, da imajo raziskovalke\_ci, ki se ukvarjajo s specifičnimi, tudi v širšem raziskovalnem okolju manj znanimi ali celo povsem novimi, pionirskimi temami, že v izhodišču manj možnosti, da bi jih kdo citiral.

**ODGOVOR:**

Menimo, da ob izvolitvi v III. stopnjo uveljavljenih raziskovalcev (znanstvenih/strokovno-raziskovalnih/razvojnih sodelavcev) pričakovanje enega citata ni previsoka zahteva za nobeno znanstveno področje. Poleg tega so raziskovalci ob tej izvolitvi že dlje časa dejavni v raziskovalnem okolju.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

b) Minimalni kvantitativni pogoj citiranosti v sistemu SICRIS je diskriminatoren zlasti do raziskovalk\_cev s področja humanistike. Namreč: splošno znano je, da SICRIS zelo pogosto ne zazna in ne upošteva citatov, čeprav so objavljeni v relevantnih humanističnih znanstvenih revijah. Poleg tega SICRIS že v izhodišču ne zazna in ne upošteva citatov, objavljenih v znanstvenih monografijah. Nenazadnje SICRIS upošteva le citate iz del, ki so prvotno izšla kot znanstveni članek, ne pa kot znanstvena monografija. Posledično je v Sloveniji na področju humanistike nemalo vrhunskih raziskovalk\_cev (celo takšnih, ki so karierno že na ravni znanstvene svetnice\_ka!), ki se lahko pohvalijo s citiranostjo v monografijah, izdanih tudi pri najuglednejših mednarodnih znanstvenih založbah, medtem ko v sistemu SICRIS nimajo zavedenega niti enega citata. Citiranost kot minimalni kvantitativni pogoj zato ne bi smela biti vezana samo na prepoznavo v sistemu SICRIS.

**ODGOVOR:**

Se strinjamo, zato smo umaknili izrecno navedbo sistema SICRIS.

3. Glede na to, kako malo sredstev ima ARIS na voljo za financiranje raziskovalnih projektov, bi morali trenutno predlagani nabor možnih vsebinskih referenc nujno razširiti.

**ODGOVOR:**

Nabor vsebinskih referenc je že močno razširjen, saj poleg vodenja ARIS projekta mednje sodijo opsijsko in neizključujoče tudi vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti, v skupni višini najmanj 5 FTE ali koordinacija projektov iz Okvirnih programov v skupni višini najmanj 5 FTE ali pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

Kar zadeva referenco pozitivnega mnenja Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS, pa manjka podrobnejša opredelitev, kako in kdaj lahko kandidat\_ka sploh pridobi takšno mnenje.

**ODGOVOR:**

Hvala za komentar. Popravili smo dikcijo člena, in sicer se dikcija glasi: »pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda, ki temelji na kvalitativnih kriterijih, določenih s strani RO.«. Mnenje ZSA/ISA ARIS smo izločili, saj bi potencialno lahko poseglo v zagotovljeno avtonomijo javnih raziskovalnih zavodov pri izvolitvah v raziskovalne nazive.

Priporočljivo bi bilo tudi, da že splošni akt določi obveznost vsake raziskovalne organizacije, da predhodno opredeli minimalne kriterije za pridobitev pozitivnega mnenja (s strani senata, znanstvenega sveta itd.) in jih vključi v svoj interni pravilnik o izvolitvah v nazive. S tem bi bil tudi ta kriterij bolj jasno definiran.

**ODGOVOR:**

Se strinjamo. Za to je poskrbljeno v 2. alineji 1. točke 7. člena predloga splošnega akta, ki določa, da mora RO v svojem splošnem aktu opredeliti pogoje za izvolitev.



4. Nenazadnje se ob 8. členu zastavlja vprašanje, zakaj določa ARIS minimalne kvantitativne pogoje le za izvolitev v kategorijo uveljavljenih raziskovalk\_cev, ne pa tudi pogojev za izvolitev v druge kategorije.

**ODGOVOR:**

Z namenom zagotovitve čim manj omejujočega izvolitvenega okolja za JRO ter z namenom zagotavljanja čim večje avtonomije JRO na področju izvolitev, še posebej, ker so zahteve za posamezno karierno stopnjo močno odvisne od področja dela raziskovalca oz. RO. ARIS ne želi posegati v avtonomijo RO oziroma želi, da si RO zastavijo pogoje za izvolitev, ki so primerni za njihovo področje dela, pri čemer se ARIS zaveda, da so si področja (in RO) medsebojno zelo različni.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji predloga pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

5. Prosimo tudi za opredelitev, na kaj se nanaša 5FTE? Ali na celoten projekt, npr. evropski projekt, ali le na slovenski del projekta?

**ODGOVOR:**

Kot je navedeno, se referenca nanaša na »koordinacijo projektov iz Okvirnih programov v skupni višini najmanj 5 FTE«. Dikcijo smo popravili, da je bolj jasno, da se zahteva v vseh letih, katerih reference štejejo za izvolitev, »pri čemer je kot koordinacija projekta mišljena koordinacija projekta na lastni instituciji in 5 FTE skupna višina sredstev projekta na lastni instituciji, ki jih je raziskovalec koordiniral«.

6. V prehodnih določbah, opisanih v 14. členu, je določeno, da se bodo pravila splošnega akta začela uporabljati od 1. 1. 2025. Ker je načrtovanje za kandidiranje za III. karierno stopnjo običajno dolgoročno, je priporočljivo razmisliti o razširitvi časovnega okvira.

**ODGOVOR:**

Hvala za pripombo, s katero se strinjamo. Čas za uskladitev dokumentacije predlagamo, da je 18 mesecev, torej do 1. 7. 2026, kar menimo, da je dovolj časa za pripravo sprememb.

7. Predlagamo, da se med minimalne pogoje uvrsti še dodatna alternativa, npr. mentorstvo pri doktoratih.

**ODGOVOR:**

Med minimalne pogoje smo uvrstili na vaš predlog »uspešno zaključeno mentorstvo doktorata«.

## **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

***(Gozdarski inštitut Slovenije, dr. Tine Grebenc)***

- 5. točka 3. člena, ki pravi, da je Kodeks ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev skupek splošnih načel in zahtev, ki jih morajo upoštevati delodajalci in financerji pri imenovanju ali zaposlovanju raziskovalcev, sprejet v okviru Priporočil Komisije Evropske Unije z dne 11. marca 2005:

Zakaj se v tem primeru ne sklicujete (tudi) na novejša dokumente / priloge k temu dokumentu, kot sta:

Council Conclusions Research Integrity 14853/15 (2015), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14853-2015-INIT/en/pdf>

in

ANNEXES to the Proposal for a COUNCIL RECOMMENDATION on a

European framework to attract and retain research, innovation and

entrepreneurial talents in Europe 11850/23 (2023), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11850-2023-ADD-1/en/pdf> k

**ODGOVOR:**

Hvala za vašo pripombo, ki je utemeljena. Bolj primerno je sklicevanje na Evropsko listino za raziskovalce, ki je Priloga II priporočila Sveta z dne 18. decembra 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi (UL C, C/2023/1640, 29.12.2023). Navedena listina namreč vsebuje revidirano listino in kodeks iz Priporočil komisije, na katere smo se sklicevali v splošnem aktu. Besedilo smo ustrezno popravili.

- 5. člen (nevtralna slovnična oblika):

Če so priloge del Akta, zakaj potem v prilogi "PRILOGA 1: Šifrant raziskovalnih nazivov in primerjalnik raziskovalnih in pedagoških nazivov" uporabljate moško in žensko obliko zapisa? Predlagamo poenotenje zapisov.

**ODGOVOR:**

5. člen Splošnega akta (nevtralna slovnična oblika) določa, da so v splošnem aktu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola. V prilogi, čeprav je ta sestavni del splošnega akta, vseeno ohranjamo dodane ženske oblike, zaradi večje preglednosti in jasnosti.

**- Drugi odstavek 6. člena (postopek za izvolitev v naziv):**

Ali pravilno sklepamo, da to pomeni, da bomo RO same določale trajanje posameznih nazivov? Kako bo potem zagotovljena medsebojna primerljivost nazivov med različnimi RO (in seveda tudi v odnosu do ARIS in posledic, ki jih nazivi imajo v odnosu so ARIS)?

**ODGOVOR:**

Na predlog deležnikov smo v novem predlogu dodali določbo o trajanju nazivov (za prvi dve karierni stopnji 3 leta in za tretjo 5 let), v kolikor RO v internem aktu ne opredeli drugače.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

**- 8. člen (minimalni kvantitativni pogoji):**

1. Zakaj ne "količinski", da ostanete konsistentni pri uporabi terminologije (velja za celoten 8. člen)

**ODGOVOR:**

Pripomba je utemeljena in smo jo na vaš predlog upoštevali.

2. Predlagamo opredelitev minimalnih kriterijev za vse nazive oziroma karierne stopnje.

**ODGOVOR:**

Minimalni kriteriji ostalih kariernih stopenj so prepuščeni avtonomiji RO, da lahko najema sodelavce skladno s svojimi potrebami, pogoji in posebnostmi.

3. Predlagamo tudi opredelitev minimalnega trajanja posameznega naziva, za vse nazive, na vseh kariernih stopnjah oziroma v vseh tipih nazivov.

**ODGOVOR:**

Minimalni kriteriji ostalih kariernih stopenj so prepuščeni avtonomiji RO, da lahko najema sodelavce skladno s svojimi potrebami, pogoji in posebnostmi. ARIS meni celo, da bi nominalno določanje pogojev za izvolitev v nižje nazive lahko pomenilo poseganje v avtonomijo RO.

Na predlog deležnikov smo v novem predlogu dodali določbo o trajanju nazivov (za prvi dve karierni stopnji 3 leta in za tretjo 5 let), v kolikor RO v internem aktu ne opredeli drugače.

4. Trenutno ta člen vnaša nejasnost oziroma deluje nenavadno, saj ta pravilnik določa minimalne vstopne kriterije za III. stopnjo, nič pa ne opredeljuje za višje stopnje (torej IV. stopnjo). Trenutno pravilnik namreč omogoča preskok nazivov, pogoje pa prepušča RO - teoretično bi torej lahko stopnjo III preskočil in s tem zaobšel minimalne zakonske pogoje?

**ODGOVOR:**

Dikcijo v 8. členu smo na vaš predlog popravili in se glasi: »Kandidat mora za imenovanje v naziv iz III. oziroma IV. karierne stopnje, izpolnjevati najmanj naslednja minimalna kvantitativna pogoja:«.

Ali se s tem pravilnikom ukinja metodologija ocenjevanja, ki jo sedaj poznamo (točke SICRIS)?

**ODGOVOR:**

Da, lahko pa kot del ocenjevalnega procesa, upoštevajoč vse posebnosti glede doseganja točk na posamičnih področjih, v čemer so si RO izjemno raznolike, to metodologijo dodatno uvedejo RO same.

- Pri nazivih ne smete pozabiti pogojev na strokovno-raziskovalno linijo, razvojno linijo. Trenutna merila so pripravljena izključno za znanstveno usmerjene raziskovalce!

**ODGOVOR:**

Menimo, da so minimalni pogoji dovolj splošni, da lahko in morajo veljati za vse raziskovalne izvolitve, tako znanstveno vejo, kot strokovno-raziskovalno ter razvojno vejo. Vse te veje so del raziskovalnih izvolitev in prav bi bilo, da imajo osnovne pogoje, ki so utemeljeni z raziskovalnim delom, kot predvideva predlog splošnega akta.



- Predlagamo, da se izpostavi tudi pomembnost projektov (Interreg, LIFE, ...), ki imajo strokovno-raziskovalno ali razvojno noto. Ravno tako pogrešamo pomen večjih nalog ali projektov, ki po svoji naravi niso nujno bazično raziskovalni in so financirani s strani drugih državnih organov ali gospodarstva.

**ODGOVOR:**

V 8. člen smo dodali tudi navedene programe in omogočili neizključnost izbora: »koordinacija projektov iz Okvirnih programov, programov LIFE, EURATOM, Interreg itd. v skupni višini najmanj 5 FTE, pri čemer je kot koordinacija mišljena koordinacija projekta v celoti in 5 FTE skupna višina sredstev projekta na lastni instituciji, ki jih je raziskovalec koordiniral«.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 11. člen (karierne stopnje raziskovalnih nazivov):

Karierne stopnje so trenutno opredeljene v 69. členu Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Predlagamo da se tu sklicujete na omenjeni akt, glede na to da karierne stopnje niso eksplicitno opredeljene v (krovnem) ZZrID, oziroma le ta opredeljuje (32. člen), da so določene s splošnim aktom ARIS.

**ODGOVOR:**

Karierne stopnje, ki jih določa 69. člen Splošnega akta o postopkih na podlagi 32. člena ZZrID niso enake kariernim stopnjam v tem splošnem aktu in tudi ne služijo istemu namenu. Karierne stopnje iz Splošnega akta o postopkih so določene z namenom, da se v ločenih kategorijah (glede na različne karierne stopnje raziskovalcev) dodelijo sredstva za izvajanje raziskovalnih projektov. Karierne stopnje v tem aktu pa so določene v okviru imenovanja v raziskovalni naziv. Glede na navedeno, sklicevanje na Splošni akt o postopkih ne bi bilo pravilno.

- četrti odstavek 13. člena (nadzor nad izvajanjem), ki določa: »Če ARIS ugotovi, da RO pri izvolitvi raziskovalca v raziskovalni naziv ni upoštevala minimalnih pogojev, določenih s tem splošnim aktom, obvesti RO o ugotovljenih nepravilnostih in jo pozove, da v 30 dneh nepravilnosti odpravi. Če RO ne odpravi nepravilnosti v tem roku, raziskovalec, pri katerem je bil ugotovljen neveljavni naziv, ni upravičen do financiranja iz državnega proračuna.« Ali to pomeni ponovitev postopka oziroma na kakšen način RO lahko odpravi nepravilnosti? V primeru ponovitve postopka je to, glede na roke celotnega postopka izvolitve v naziv, neizvedljivo!

**ODGOVOR:**

Glede na trenutno veljavne predpise to pomeni vračilo sredstev ARIS.

Ni opredeljeno koliko časa raziskovalec ni upravičen do financiranja. Do pridobitve veljavnega naziva ali manj/več (kazen?)

**ODGOVOR:**

Način odprave nepravilnosti je odvisen od vrste nepravilnosti in od postopka, ki ga je RO določila v svojem splošnem aktu. Raziskovalec ni upravičen do financiranja do odprave nepravilnosti.

- Priloga 1 v zvezi z nazivom višji strokovno-raziskovalni asistent/višja strokovno-raziskovalna asistentka:

Za naziv "višji strokovno raziskovalni asistent" je sedaj potrebna izobrazba 8. ravni. V tej prilogi naziv umeščate k "podoktorskim sodelavcem". Ali to pomeni, da bo za ta naziv potreben sedaj doktorat? Kaj bo z že izvoljenimi?

**ODGOVOR:**

Predlog splošnega akta ne določa pogoja izobrazbe za posamezne nazive, velja pa zakonska omejitev, da mora imeti raziskovalec izobrazbo najmanj 8. ravni. Morebitne podrobnejše pogoje glede zahtevane izobrazbe določijo RO same. Strinjamo pa se, da je poimenovanje I. in II. stopnje v tem smislu zavajajoče, zato smo ga spremenili.

I. karierno stopnjo smo poimenovali »raziskovalci na začetku kariere«. Uvedli smo poimenovanja iz Evropske listine oz. Priporočila sveta z dne 18. 12. 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi. Evropska listina za stopnjo R1 navaja poimenovanje »mladi raziskovalec«, ki je v slovenskem pravnem redu določen skladno z ZZrID, zato se tu uporablja poimenovanje »raziskovalec na začetku kariere«. Med raziskovalce na začetku kariere spadajo tudi »mladi raziskovalci« skladno z določbami ZZrID. II. Karierno stopnjo smo poimenovali Podoktorski sodelavci in drugi priznani raziskovalci. Ohranili smo izraz »podoktorski sodelavci, saj je že ustaljen v slovenskem prostoru, temu pa dodali še »drugi priznani raziskovalci«.

## KOMENTARJI IN VPRAŠANJA

(IER – Inštitut za ekonomska raziskovanja, dr. Damjan Kavaš)

- 6. člen (postopek za izvolitev v naziv):

Predlagamo, da se doda točka 6. Ob izvolitvi posameznika v naziv je RO dolžna izdati uradni dokument, ki vsebuje obrazložitev odločitve. Ta dokument mora jasno navesti kriterije, na podlagi katerih je bila izvolitev izvršena.

**ODGOVOR:**

Hvala za komentar, ki smo ga v celoti upoštevali.

- 4. alineja 2. točke prvega odstavka 8. člena, ki se nanaša na vsebinske reference v obliki pozitivnega mnenja Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS:

Predlagamo, da se doda: zaključeno mentorstvo mlademu raziskovalcu.

**ODGOVOR:**

Hvala za predlog, smo dodali, kot ste predlagali.

- 12. člen (nazivi raziskovalcev)

Smiselno bi bilo dodati še eno točko, ki bi urejala razmerje med znanstvenim nazivom pridobljenim v JRO in znanstvenim nazivom pridobljenim v VŠZ. Iz primerjalnika ni popolnoma jasno, ali sta znanstveni naziv pridobljen v RO in znanstveni naziv pridobljen v VŠZ enakovredna oziroma se vzajemno priznavata. Če je tako, menim, da bi bilo treba to eksplicitno zapisati v tem aktu in prav tako v ustreznem aktu, ki ureja področje visokega šolstva.

**ODGOVOR:**

Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZViS. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Čeprav imata naziva isto ime, gre za dva različna naziva. Naziva sta primerljiva, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, nista pa enaka, saj imata različni pravni podlagi. Za jasnost določb smo v 7. člen dodali diktico: »Nazivi, podeljeni na RO niso avtomatično prenosljivi na drugo RO.«

- Priloga 1 glede karijerne stopnje podoktorski sodelavci:

Iz poimenovanja karijerne stopnje podoktorski sodelavci je možno sklepati, da bi morali imeti naziva 13 in 23 zaključen doktorat. Trenutno temu ni tako, niti ni smiselno.

**ODGOVOR:**

Predlog splošnega akta ne določa pogoja izobrazbe za posamezne nazive, velja pa zakonska omejitev, da mora imeti raziskovalec izobrazbo najmanj 8. ravni. Morebitne podrobnejše pogoje glede zahtevane izobrazbe določijo RO same. Strinjamo pa se, da je poimenovanje I. in II. stopnje v tem smislu zavajajoče, zato smo ga spremenili.

I. karierno stopnjo smo poimenovali »raziskovalci na začetku kariere«. Uvedli smo poimenovanja iz Evropske listine oz Priporočila sveta z dne 18. 12. 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi. Evropska listina za stopnjo R1 navaja poimenovanje »mladi raziskovalec«, ki je v slovenskem pravnem redu določen skladno z ZZrID, zato se tu uporablja poimenovanje »raziskovalec na začetku kariere«. Med raziskovalce na začetku kariere spadajo tudi »mladi raziskovalci« skladno z določbami ZZrID. II. Karierno stopnjo smo poimenovali Podoktorski sodelavci in drugi priznani raziskovalci. Ohranili smo izraz »podoktorski sodelavci, saj je že ustaljen v slovenskem prostoru, temu pa dodali še »drugi priznani raziskovalci«.

## **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

### **(UKC Maribor, Katja Knez)**

- Prvi odstavek 8. člena (minimalni kvantitativni pogoji) – 1. točka, ki določa *citiranost v sistemu SICRIS*:

Št. citatov?

**ODGOVOR:**

Najmanj 1.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 4. alineja 2. točke prvega odstavka 8. člena, ki kot vsebinsko referenco (med drugim) šteje pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS:

Prosimo za dodatek - Strokovnega sveta raziskovalne organizacije-, ki nam bo kot univerzitetnemu kliničnemu centru omogočil upoštevanje vseh pogojev.

**ODGOVOR:**

Predlog je utemeljen in smo ga upoštevali.

#### **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

**(Zavod za gradbeništvo Slovenije, Petra Horvat)**

- Četrty odstavek 6. člena, v delu, ki pravi, *da podatki o odmevnosti del ne smejo biti omejeni izključno na informacije iz baz podatkov lastnikov revij, ki ne omogočajo zlatega odprtega dostopa.*

Prosimo za dodatno pojasnilo / primer.

**ODGOVOR:**

Dikcijo smo popravili v: »Numerični podatki o odmevnosti del ne smejo biti omejeni izključno na informacije iz baz podatkov lastnikov revij, ki ne omogočajo zlatega odprtega dostopa.« Npr. nepravino bi bilo, če bi upoštevali samo numerične podatke iz baz podatkov Elsevier in Clarivate (ki indeksirata zaprte revije), izločili pa bi na primer v celoti baze mednarodnih založb ali mednarodnih bibliografskih baz podatkov za kategorizacijo znanstvenih publikacij glede na SICRIS (Biblio-C, -A, ), ali ne bi upoštevali smernic EK (npr. izločil bi bazo podatkov OpenAIRE idr.).

- Peti odstavek 6. člena, ki določa, *da je v naziv lahko izvoljen kandidat, ki izpolnjuje minimalne pogoje za izvolitev iz drugega odstavka tega člena, in ki na podlagi vrednotenja kakovosti iz tretjega odstavka tega člena pridobi pozitivno mnenje RO:*

Kdo v RO poda pozitivno mnenje?

**ODGOVOR:**

Telo ali telesa, ki so pristojna za podajo pozitivnega mnenja (npr. komisija za izvolitve, Znanstveni svet), določi RO sama v svojem splošnem aktu.

- 3. alineja 1. točke prvega odstavka 8. člena, *ki kot vsebinsko referenco med drugim določa koordinacijo projektov iz Okvirnih programov v skupni višini najmanj 5 FTE:*

Na ravni organizacije, torej koordinator projekta v RO in so sredstva v RO v višini 5 FTE?

**ODGOVOR:**

Koordinator projekta in sredstva na nivoju RO.

- 4. alineja 1. točke prvega odstavka 8. člena, ki kot vsebinsko referenco med drugim določa *pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS:*

Pozitivno mnenje izbranega organa iz seznama ali specifičnega organa za posamezen tip organizacije? Primer: oseba je zaposlena v RO in pogodbeno dela na eni izmed fakultet. Za podelitev raziskovalnega naziva potrebuje pozitivno mnenje matične RO ali ga lahko dobi od druge organizacije? Kaj storiti, ko ima oseba dve mnenji, ki sta kontradiktorni?

**ODGOVOR:**

Izvolitev je v pristojnosti posamične organizacije. Posameznik je lahko na dveh organizacijah zaposlen in izvoljen v različna naziva, skladno z merili omenjenih RO.

Četrty odstavek 13. člena v delu, ki pravi, *da če RO ne odpravi nepravilnosti v roku, raziskovalec, pri katerem je bil ugotovljen neveljavni naziv, ni upravičen do financiranja iz državnega proračuna:*

Neupravičenost financiranja iz državnega proračuna velja do pridobitve veljavnega raziskovalnega naziva?

So tudi kakšne sankcije za RO?

**ODGOVOR:**

Velja do odprave nepravilnosti. Za določanje (drugih) sankcij ARIS nima zakonskega pooblastila.

#### **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

**(Kemijski inštitut, prof. dr. Gregor Anderluh)**

Izpostavljamo, da bi morale biti osnovne predpostavke raziskovalnih nazivov poenotene na nacionalni ravni. Raziskovalni nazivi v obstoječem sistemu obenem predstavljajo delovna mesta, na katerih so raziskovalke in raziskovalci zaposleni, posledično tudi njihove plačne razrede in višino plače. Skladno z načelom enako plačilo za

enako delo ali delo enake vrednosti je nujno, da so primerljiva delovna mesta na primerljivih institucijah primerljivo ovrednotena tudi glede plačila za delo. Predlog pravilnika osnovnih pogojev za izvolitev tako v najnižji, kot tudi v najvišji naziv, praktično ne vsebuje. Dopušča možnost, da institucije samostojno določajo pogoje za izvolitve v nazive, praktično brez vseh omejitev. Menimo, da je podcenjujoče do raziskovalk in raziskovalcev, da je s splošnim aktom ARIS na nacionalni ravni kot edini pogoj za izvolitev v naziv znanstveni svetnik določeno izpolnjevanje le dveh pogojev, in sicer enega citata in enega izmed naslednjih pogojev: vodenje projekta oz. programa ali pozitivno mnenje znanstvenega sveta institucije. Želeli bi si delovati v okvirju pravnih podlag, ki sistemsko urejajo celotno področje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki ustvarjajo primerljivost, kompetitivnost med inštitucijami ter nudijo ambiciozno okolje za razvoj dejavnosti.

**ODGOVOR:**

Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZViS. Domnevamo, da težavo vidite predvsem v izvolitvi v nazive znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Četrty odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZViS pa v 3. alineji 51f. člena ZViS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZViS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti. Prav tako kolektivna pogodba (oziroma priloga k le-tej) določa izključno naziv delovnega mesta ter razpon plačnih razredov, medtem ko so opisi delovni mest ter pripadajočih nalog in pogojev v pristojnosti posamične RO. Nazivi niso enaki, niti niso prenosljivi med institucijami, so pa primerljivi.

- 4. alineja prvega odstavka 3. člena, ki opredeljuje *Evropsko listino za raziskovalce*:

Menimo, da neposredno sklicevanje na priporočila, ki so bila sprejeta pred skoraj 20 leti, ni smiselno.

**ODGOVOR:**

Hvala za vašo pripombo, ki je utemeljena. Bolj primerno je sklicevanje na Evropsko listino za raziskovalce, ki je Priloga II priporočila Sveta z dne 18. decembra 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi (UL C, C/2023/1640, 29.12.2023). Navedena listina namreč vsebuje revidirano listino in kodeks iz Priporočil komisije, na katere smo se sklicevali v splošnem aktu. Besedilo smo ustrezno popravili.

- Prvi odstavek 4. člena, ki določa, da *ta splošni akt določa minimalne standarde ob upoštevanju načel odprte znanosti*:

Menimo, da načelo odprte znanosti ne predstavlja tako bistvenega pogoja, da bi ga bilo potrebno posebej izpostavljati.

**ODGOVOR:**

To dolžnost nalaga Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. 59/23) – 11. člen, v skladu z 41. členom ZZrIS.

- Prvi odstavek 6. člena, ki določa, da se *postopek za izvolitev v naziv začne, ko kandidat za izvolitev v naziv na RO odda vlogo s predlogom za izvolitev v naziv*:

Vlogo za izvolitev v naziv ali izvolitev v točno določen naziv?

**ODGOVOR: Ne razumemo komentarja in prosimo za pojasnilo.**

- 5. točka prvega odstavka 7. člena, v delu, ki se nanaša na *vidike ocenjevanja, povezane z načeli odprte znanosti*:

Menimo, da načelo ni tako bistvenega pomena, da bi ga bilo potrebno izpostavljati.

**ODGOVOR:**

To načelo je bistvenega pomena v skladu Uredbo o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. 59/23) – 11. člen in ZZrIS (40., 41. in 42. člen).

- 8. točka prvega odstavka 7. člena v delu, ki se nanaša na *časovnico izvolitev po kariernih stopnjah in cilje kariernega razvoja kandidata*:

Gre za bistveno novost, za izvajanje katere raziskovalne organizacije ne razpolagamo z ustreznimi viri.

**ODGOVOR:**

Če prav razumemo, se komentar nanaša na časovnico izvolitev po kariernih stopnjah in cilje kariernega razvoja kandidata. Vsaka RO bi morala v vidu realizacije svojih ciljev upravljati s človeškimi viri na urejen način, torej v okviru časovnice izvolitev po kariernih stopnjah, ter ciljev kariernega razvoja kandidata. Bistvo raziskovalnega dela in zaposlitve kot raziskovalec je napredovanje v osebnem in strokovnem smislu, zato je komentar, da cilji kariernega razvoja niso potrebni oziroma da se ne razpolaga z ustreznimi viri, neutemeljen. Razvoj kadrov je poslanstvo vsake RO.

**- 17. točka prvega odstavka 7. člena, v delu, ki se nanaša na *podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja kandidata do podelitve raziskovalnega naziva:***

Pravilnik mora v primeru zlasti tujih raziskovalcev omogočati, da je obdobje začasnih izvolitev smiselno dovolj dolgo, npr. več let, ter da je omogočeno, da začasni naziv podeli direktor. Potrebna je vključitev diktije, da se začasni naziv lahko podeli tudi v primeru, ko raziskovalec doseže višjo stopnjo izobrazbe, ne le ob začetku delovnega razmerja.

**ODGOVOR:**

Določba predloga splošnega akta naslavlja »pravila podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja kandidata do podelitve raziskovalnega naziva, skladno s sklepom odgovorne osebe pravnega subjekta;«. Kakšna točno so ta pravila, določi RO sama. Dikcijo smo skladno z vašo pripombo dopolnili tako, da zajema »pravila podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja, pridobitvi višje izobrazbe in drugih posebnih okoliščinah«.

**- 18. točka prvega odstavka 7. člena, v delu, ki se nanaša na *trajanje veljavnosti posamezne izvolitve in postopek predčasne izvolitve:***

Menimo, da je nujno, da so trajanja poenotena na vseh raziskovalnih institucijah.

**ODGOVOR:**

Na predlog deležnikov smo v novem predlogu dodali določbo o trajanju nazivov (za prvi dve karierni stopnji 3 leta in za tretjo 5 let), v kolikor se RO ne odloči drugače.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

**- 8. člen (*Minimalni kvantitativni pogoji*):**

Menimo, da so minimalni pogoji zlasti za kandidate iz III. karierne stopnje postavljeni podcenjujoče nizko.

**ODGOVOR:**

Ugotavljamo, da so mnenja v raziskovalnem prostoru glede te problematike diametralno nasprotna.

Postaviti citiranost v sistemu SICRIS za minimalni kvantitativni pogoj za imenovanje v naziv iz III. karierne stopnje je po mnenju drugih udeležencev v procesu usklajevanja sporno vsaj z dveh vidikov:

a) Citiranost, gledano nasploh, ne priča nujno o kvaliteti raziskovalke\_ca, temveč je lahko povezana zgolj z všečnostjo raziskovalne teme. V praksi to pomeni, da imajo raziskovalke\_ci, ki se ukvarjajo s specifičnimi, tudi v širšem raziskovalnem okolju manj znanimi ali celo povsem novimi, pionirskimi temami, že v izhodišču manj možnosti, da bi jih kdo citiral.

Menimo, da ob izvolitvi v III. stopnjo uveljavljenih raziskovalcev (znanstvenih/strokovno-raziskovalnih/razvojnih) sodelavcev pričakovane enega citata ni previsoka zahteva za nobeno znanstveno področje. Poleg tega so raziskovalci ob tej izvolitvi že dlje časa dejavni v raziskovalnem okolju.

b) Minimalni kvantitativni pogoj citiranosti v sistemu SICRIS je diskriminatoren zlasti do raziskovalk\_cev s področja humanistike. Namreč: splošno znano je, da SICRIS zelo pogosto ne zazna in ne upošteva citatov, čeprav so objavljeni v relevantnih humanističnih znanstvenih revijah. Poleg tega SICRIS že v izhodišču ne zazna in ne upošteva citatov, objavljenih v znanstvenih monografijah. Nenazadnje SICRIS upošteva le citate iz del, ki so prvotno izšla kot znanstveni članek, ne pa kot znanstvena monografija. Posledično je v Sloveniji na področju humanistike nemalo vrhunskih raziskovalk\_cev (celo takšnih, ki so karierno že na ravni znanstvene svetnice\_ka!), ki se lahko pohvalijo s citiranostjo v monografijah, izdanih tudi pri najuglednejših mednarodnih znanstvenih založbah, medtem ko v sistemu SICRIS nimajo zavedenega niti enega citata. Citiranost kot minimalni kvantitativni pogoj zato ne bi smela biti vezana samo na prepoznavo v sistemu SICRIS.

Na ARIS se sicer z navedbo strinjamo, zato smo umaknili izrecno navedbo sistema SICRIS.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 2. točka prvega odstavka 8. člena v delu, ki omenja *Vodenje temeljnega/aplikativnega/CRP/podoktorskega/inovacijskega projekta ali programa ARIS*:

Menimo, da je omejitev zgolj na vodenje temeljnega projekta ARIS postavljena preizkušnja ter da bi moral sistem stremeti k večji ambicioznosti in kvaliteti kandidatov za izvolitev.

**ODGOVOR:**

Vsekakor so to izključno minimalni pogoji in poleg citiranosti in drugih dodatnih pogojev predstavljajo osnovo za presojo posamezne RO v okviru njene avtonomije. Področja dela raziskav so si med seboj izjemno raznolika, kar kažejo tudi odgovori v javni razpravi, zato zaostrovanje kriterijev s strani ARIS dejansko krši avtonomijo posameznih institucij na račun tistih, katerih znanstveni rezultati se opredmetijo v raziskovalnem svetu na drugačen način. ARIS želi najti ustrezno pot za vse veje znanosti ter omogočiti rast in avtonomno odgovorno odločanje vseh akterjev v znanstvenoraziskovalnem prostoru v Sloveniji.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- Priloga 1:

Angleške prevode je potrebno dodati v besedilo pravilnika, zgolj navedba na spletni strani ARIS ne zadošča.

**ODGOVOR:**

S splošnim aktom ARIS izvaja javna pooblastila, ki mu jih izrecno daje ZZrID. Splošni akt, ki je po svoji naravi podzakonski akt, zato vsebuje določbe, ki podrobneje urejajo zakonsko vsebino v okviru zakonskih pooblastil. ARIS ni pristojen za to, da predpiše, katere angleške ustreznice raziskovalnih nazivov se morajo uporabljati, zato jih ne more umestiti v splošni akt, lahko pa jih v obliki priporočil objavi na svoji spletni strani.

## **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA (ZSR Koper, Tina Korenika)**

- 4. člen (načela):

Ali dikcija jasno napotuje na vse RO – tudi visokošolske zavode in univerze? Namreč le ti izvolijo v naziv v skladu z merili NAKVIS in sicer v enotnem postopku v raziskovalne in visokošolske nazive, kjer so standardi bistveno drugačni, kar privede do neenake obravnave oz. neenakih pogojev izvolitve na JRO in pa univerzah, to pa je za raziskovalne nazive nujno potrebno poenotiti. Nedoločanje nikakršnih minimalnih pogojev za vse nazive pa lahko privede do bistvenih neenakosti tudi med posamičnimi RO, kar je težava v primeru priznavanja nazivov, zato menimo da je osnovni koncept potrebno ponovno premisliti.

**ODGOVOR:**

Domnevamo, da težavo vidite predvsem v izvolitvi v nazive znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZVIS. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZVIS in splošni akt NAKVIS. Četrty odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZVIS pa v 3. alineji 51f. člena ZVIS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZVIS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti.



Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

**- 8. člen (minimalni kvantitativni pogoji):**

Glede na trenutno veljavne količinske minimalne standarde ARIS za izvolitev v raziskovalne nazive pomeni 8. člen občutno zaostrovanje kriterijev. Kar je problematično zlasti za prehodno obdobje zato je nujno v prehodnih določbah take primere ločeno urediti, predvsem ko gre za drugo izvolitev. Glede na dejstvo kako malo sredstev ima ARIS na voljo za financiranje raziskovalnih projektov, bi morali trenutno predlagani nabor možnih vsebinskih referenc nujno razširiti.

**ODGOVOR:**

Ne razumemo, kje se v količinskih minimalnih standardih se po vašem mnenju pojavljajo omejitve za I. ali II. stopnjo izvolitev, lepo prosimo za pojasnilo. Količinski minimalni standardi obravnavajo izključno izvolitve v III. stopnjo. Glede na komentarje ostalih deležnikov smo enako dodali za IV. karierno stopnjo.

Nabor vsebinskih referenc je že močno razširjen, saj poleg vodenja ARIS projekta mednje sodijo opcijsko in neizključujoče tudi vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti v skupni višini najmanj 5 FTE ali koordinacija projektov iz Okvirnih programov v skupni višini najmanj 5 FTE ali pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

**- 14. člen (prehodne določbe), glede tega, da se bodo pravila splošnega akta začela uporabljati od 1. 1. 2025:**

Menimo da bi bilo potrebno to obdobje podaljšati predvsem iz razloga bistvenih sprememb.

**ODGOVOR:**

Hvala za pripombo, s katero se strinjamo. Čas za uskladitev dokumentacije predlagamo, da je 18 mesecev, torej do 1. 7. 2026, kar menimo, da je dovolj časa za pripravo sprememb.

**KOMENTARJI IN VPRAŠANJA  
(Univerza v Ljubljani, Sanja Narančič)**

Osnutek Splošnega akta o raziskovalnih nazivih, kot ga je pripravil ARIS, je nesprejemljiv, saj omogoča uvedbo neenakih pogojev za izvolitev v enak raziskovalni naziv na vsaki še tako majhni raziskovalni organizaciji v Sloveniji, kar lahko vodi v diskriminacijo med raziskovalci, ki večinoma prejemajo plačo s strani države.

Glede na to, da je Slovenija izjemno majhna skupnost, je takšen pristop k določanju raziskovalnih nazivov, kjer vsaka raziskovalna organizacija ustvarja lastne pogoje, neracionalen. Zato predlagamo, da se Osnutek splošnega akta zavrne (člene od 1 do 8, 12. člen, 13. člen, 16. člen) in predlagamo pripravo novega osnutka, ki bo enotno določal pogoje za izvolitev v raziskovalne nazive za vse raziskovalce v Sloveniji.

Na osnovi tega stališča nima smisla, da se splošnemu aktu dodaja PRILOGA 1: Šifrant raziskovalnih nazivov in primerjalnik raziskovalnih in pedagoških nazivov, saj so pogoji za pedagoške nazive v domeni Univerze.

**ODGOVOR:**

Domnevamo, da težavo vidite predvsem v izvolitvi v nazive znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZViS. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Četrti odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZViS pa v 3. alineji 51f. člena ZViS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZViS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti.

Primerjalnik nazivov je ARIS dolžan določiti v svojem splošnem aktu na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZZrID, ki določa, da se *raziskovalni nazivi, primerjalnik nazivov in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS in so primerljivi z nazivi na področju visokega šolstva.*

#### Priloga 1: Šifrant nazivov:

Predlagamo razmislek o ustreznih nazivih za uveljavljene in vodilne raziskovalce na podlagi umetniško raziskovalnega dela.

#### ODGOVOR:

Znanstvenoraziskovalno dejavnost opredeljuje 16. člen ZZrID. Določa, da je znanstvenoraziskovalna dejavnost ustvarjanje novega znanja in njegov prenos ter obsega različne aktivnosti, in sicer temeljne in aplikativne raziskave, industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, razvoj znanstvenih kadrov, internacionalizacijo, znanstveno komuniciranje (na primer znanstvene publikacije, monografije, konference, popularizacija znanosti), ukrepe odprte znanosti, raziskovalno infrastrukturo, raziskovalno opremo, investicije in investicijsko vzdrževanje. S splošnim aktom zakonske opredelitve znanstvenoraziskovalne dejavnosti ne smemo spreminjati, širiti ali izrecno posebej izpostavljati enega posebnega znanstvenoraziskovalnega področja.

#### KOMENTARJI IN VPRAŠANJA (*Mlada akademija, dr. Jure Mravlje*)

##### - 3. člen (pomeni izrazov):

#### ODGOVOR:

Hvala za vašo pripombo, ki je utemeljena. Bolj primerno je sklicevanje na Evropsko listino za raziskovalce, ki je Priloga II priporočila Sveta z dne 18. decembra 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi (UL C, C/2023/1640, 29.12.2023). Navedena listina namreč vsebuje revidirano listino in kodeks iz Priporočil komisije, na katere smo se sklicevali v splošnem aktu. Besedilo smo ustrezno popravili.

##### - 4. člen (načela):

Naj se upoštevajo načela raziskovalne integritete in odgovornega vrednotenja raziskav.

#### ODGOVOR:

Ne razumemo pripombe, prosimo za dodatna pojasnila.

##### - 6. člen (postopek za izvolitev v naziv):

Naj se upoštevajo vse kompetence, izkušnje in dosežki posameznika, ki so relevantni za zaprosen naziv z upoštevanjem raznolikosti tako kariernih poti kot tudi vlog v raziskovalnih skupinah (<https://www.nwo.nl/en/position-paper-room-for-everyones-talent>).

#### ODGOVOR:

Ne razumemo pripombe, prosimo za dodatna pojasnila.

Izraz zlati dostop še ni definiran; poleg tega naj se omogoči več načel, npr. naj šteje tudi diamantni dostop. Stavek do neke mere ni dovolj jasen: ali so torej baze podatkov v redu, če je v njih vključena le ena posamezna revija z odprtim dostopom?

#### ODGOVOR:

Se strinjamo, zato smo umaknili izrecno navedbo sistema SICRIS.

Dikcijo smo popravili v: »Numerični podatki o odmevnosti del ne smejo biti omejeni izključno na informacije iz baz podatkov lastnikov revij, ki ne omogočajo zlatega odprtega dostopa.«. Npr. nepravino bi bilo, če bi upoštevali samo numerične podatke iz baz podatkov Elsevier in Clarivate (ki indeksirata zaprte revije), izločili pa bi na primer celoti baze mednarodnih založb ali mednarodnih bibliografskih baz podatkov za kategorizacijo znanstvenih publikacij glede na sicris (Biblio-C, -A, ), ali ne bi upoštevali smernic EK (npr. izločil bi bazo podatkov OpenAIRE idr.).

##### - 8. člen (minimalni kvantitativni pogoji):

V točki 1 je zapisano, da mora kandidat izpolnjevati minimalne pogoje citiranosti v sistemu SICRIS - upoštevajo se citati znanstvenih člankov, kaj točno to pomeni? Zakaj samo SICRIS? Recimo citati iz monografij se tam ne beležijo (npr. za področje humanistike). Kako bo v primeru omejenega dostopa do sistema SICRIS? V preteklosti so že bili primeri, da se nekdo iz tujine registrira v sistem SICRIS zaradi habilitacije.

Pod 2. točko so zapisane vsebinske reference - kandidat izkaže izpolnjevanje vsaj enega od naslednjih pogojev, pri čemer ni definirano kaj je mišljeno pri vodenju mednarodnih projektov, ali je to koordinacija, vodenje slovenskega dela, vodenje delovnega sklopa? 5 FTE je kar obsežen projekt za raziskovalca na začetku kariere in redko komu to uspe v tej karierni stopnji. Prosimo, če lahko bolj definirate kaj točno pomeni teh 5 FTE.

**ODGOVOR:**

Se strinjamo, zato smo umaknili izrecno navedbo sistema SICRIS.

Dikcijo smo popravili v: »Numerični podatki o odmevnosti del ne smejo biti omejeni izključno na informacije iz baz podatkov lastnikov revij, ki ne omogočajo zlatega odprtega dostopa.«. Npr. nepravilno bi bilo, če bi upoštevali samo numerične podatke iz baz podatkov Elsevier in Clarivate (ki indeksirata zaprte revije), izločili pa bi na primer celoti baze mednarodnih založb ali mednarodnih bibliografskih baz podatkov za kategorizacijo znanstvenih publikacij glede na sicris (Biblio-C, -A, <https://cris.cobiss.net/ecris/si/sl/docs>), ali ne bi upoštevali smernic EK (npr. izločil bi bazo podatkov OpenAIRE idr.).

Točka 2 pri alineji "pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS": v izogib subjektivnim ocenam in morebitnim krivicam, ki bi se dogajale na račun pozitivnih/negativnih mnenj o kandidatu/ki, bi bilo koristno zapisat vsaj neke minimalne pogoje/kazalnike, ki potrjujejo kvaliteto raziskovalca/ke, ki zaproša za omenjeni naziv.

**ODGOVOR:**

To je le ena izmed mnogih poti, po katerih lahko kandidat pridobi pozitivno mnenje. Ostale obsegajo: naslednje vsebinske reference

- kandidat izkaže izpolnjevanje vsaj enega od naslednjih pogojev:
- vodenje temeljnega/aplikativnega/CRP/podoktorskega/inovacijskega projekta ali programa ARIS ali
- vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti, v skupni višini najmanj 5 FTE ali
- koordinacija projektov iz Okvirnih programov, programov LIFE, EURATOM, Interreg itd. v skupni višini najmanj 5 FTE, pri čemer je kot koordinacija mišljena koordinacija projekta v celoti in 5 FTE skupna višina sredstev projekta na lastni instituciji, ki jih je raziskovalec koordiniral ali
- pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda, ki temelji na kvalitativnih kriterijih, določenih s strani RO ali
- uspešno zaključeno mentorstvo doktorata.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 9. člen (skupine raziskovalnih nazivov):

Kaj pa druge vloge, npr. podatkovni skrbniki?

**ODGOVOR:**

Podatkovni skrbniki skladno z ZZrID niso opredeljeni kot raziskovalni nazivi, zato jih nabor v splošnem aktu ARIS ne obsega.

- 11. člen (karierne stopnje raziskovalnih nazivov):

Naj se uskladi z R1-R4 terminologijo.

**ODGOVOR:**

Príporočilu smo v celoti sledili. Uvedli smo terminologijo skladno z Evropsko listino za raziskovalce:

R1 – mladi raziskovalec: raziskovalci, ki raziskave izvajajo pod nadzorom do dokončanja doktorskega študija ali pridobitve enakovredne ravni usposobljenosti in izkušenj

R2 – priznani raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, ki še niso neodvisni v večji meri pri razvoju lastnih raziskav, pridobivanju finančnih sredstev ali vodenju raziskovalne skupine

R3 – uveljavljeni raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, ki so zmožni neodvisno razvijati lastne raziskave, pridobivati finančna sredstva in voditi raziskovalno skupino

R4 – vodilni raziskovalec: raziskovalci z doktoratom ali enakovredno ravno usposobljenosti in izkušenj, za katere so njihovi strokovni kolegi priznali, da imajo vodilno vlogo na svojem raziskovalnem področju

Evropska listina sicer za stopnjo R1 navaja poimenovanje »mladi raziskovalec«, ki je v slovenskem pravnem redu določen skladno z ZZrID, zato se v splošnem aktu uporabi poimenovanje »raziskovalec na začetku kariere«. Med raziskovalce na začetku kariere spadajo tudi »mladi raziskovalci« skladno z določbami ZZrID. II. Karierno stopnjo smo poimenovali podoktorski sodelavci in drugi priznani raziskovalci. Ohranili smo izraz »podoktorski sodelavci«, saj je že ustaljen v slovenskem prostoru, temu pa dodali še »drugi priznani raziskovalci«.

**- Priloga 1 k SA o Nazivih:**

Naj se doda R1-R4 terminologija z referenco.

Kam se bodo opredelili podatkovni skrbniki?

**ODGOVOR:**

Podatkovni skrbniki skladno z ZZrID niso opredeljeni kot raziskovalni nazivi, zato jih nabor v splošnem aktu ARIS ne obsega. Ostalo glejte pri prejšnjem odgovoru.

**KOMENTARJI IN VPRAŠANJA**

**(Univerza v Mariboru)**

**3. člen (pomen izrazov):**

V točki 4. in 5. sta navedena zastarela dokumenta. Skladno s Priporočilom sveta Evropske unije z dne 18. decembra 2023 o evropskem okviru za pritegnitev in ohranjanje talentov na področju raziskav, inovacij in podjetništva v Evropi (C/2023/1640) bi bilo treba nadomestiti z novo listino za raziskovalce iz Priloge II k temu priporočilu. Državam članicam in Komisiji se priporoča, da delodajalce in financerje na področju raziskav v vseh sektorjih spodbujajo k potrditvi in izvajanju nove listine za raziskovalce, tudi z namenskimi spodbudami, da bi bila listina strukturno orodje za podporo raziskovalcev in poklicnih poti v raziskavah.

**4. člen (načela):**

Iz 1. odst. 58. člena Ustave Republike Slovenije<sup>1</sup> izhaja, da so državne univerze in državne visoke šole avtonomne. Enako tudi Zakon o visokem šolstvu<sup>2</sup> v 6. členu navaja, da je univerza avtonomni, znanstvenoraziskovalni, umetniški in izobraževalni visokošolski zavod s posebnim položajem, pri čemer univerze in samostojni visokošolski zavodi, ki jih ustanovi Republika Slovenija, delujejo po načelih avtonomije, ki jim zagotavlja predvsem (med drugim) sprejemanje meril za izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev ter volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev. Na podlagi navedenega tako v prvi vrsti menimo, da bi v luči opredeljene avtonomije univerzam moralo biti prepuščeno določanje meril za izvolitev v raziskovalne nazive. Preko le teh univerze skrbijo za zagotavljanje kakovostnih raziskovalnih standardov za izvolitve v nazive, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti raziskovanja, pri čemer je v luči Leidenskega manifesta o vrednotenju raziskovalnega dela ter deklaracije o vrednotenju raziskovalne dejavnosti DORA, ki je postala svetovna pobuda, ki zajema vse znanstvene discipline in vse ključne deležnike, vključno s financerji, založniki, strokovnimi društvi, institucijami in raziskovalci, dolžnost univerz kakovost postaviti pred kvantiteto raziskovalnega in strokovnega dela.

**ODGOVOR:**

Minimalne pogoje za izvolitev v raziskovalni naziv na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZZrID določi ARIS. Zakon tako izrecno določa. Visokošolski zavodi so vezani zgolj na minimalne pogoje ARIS, ostale pogoje pa določajo same v skladu s svojo avtonomijo. Pri tem pa opozarjamo, da ne smemo enačiti raziskovalnih nazivov (po ZZrID in pa pedagoških nazivov (po ZViS). ARIS pedagoških nazivov ne ureja. Zmeda se pojavlja zlasti pri nazivih znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Tako se namreč imenujejo tako znanstveni nazivi na podlagi ZZrID kot tudi pedagoški nazivi znanstvenih delavcev podlagi ZViS. Kljub enakemu poimenovanju (ki bi lahko bilo tudi drugačno) pa ne gre za iste nazive.

Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Četrty odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v

<sup>1</sup> Uradni list RS/I, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13, 75/16 - UZ70a, 92/21 - UZ62a

<sup>2</sup> Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 40/11 - ZUPJS-A, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 - ZUPŠ, 65/17, 49/20 - ZIUZEOP, 80/20 - ZIUOOPE, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 13/21 - skl. US, 42/21 - odl. US, 57/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 54/22 - ZUPŠ-1, 100/22 - ZSZUN, 95/23 - ZIUOPZP, 102/23

raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZViS pa v 3. alineji 51f. člena ZViS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZViS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti.

Univerzam je absolutno v okviru ZVIS zagotovljena popolna avtonomija v nazive znanstvenih delavcev (glede na ZVIS, kar ni isto kot raziskovalni naziv glede na ZZrID). Oboji nazivi naj bi bili primerljivi in s tem razlogom se vzpostavlja primerjalnik nazivov skladno z določbo iz ZZrID.

Univerza v Mariboru je prav tako tudi s svojo Strategijo Univerze v Mariboru 2021 – 2030 zavezana raziskovalni odličnosti in ustvarjanju spodbudnega okolja za doseganje vrhunskih raziskovalnih in umetniških dosežkov, pri čemer si prizadeva za odkrivanje novega znanja, povezovanje z vodilnimi mednarodnimi raziskovalnimi organizacijami za sodelovanje v znanstvenoraziskovalnih in umetniških projektih, vključevanje v mednarodne integracije in centre odličnosti, ustvarjanje priložnosti za dejavno vključevanje študentov v raziskovalno, umetniško in razvojno delo ter utrjevanje dejavnosti prenosa znanja za prispevek k razvoju družbe, reševanju globalnih izzivov in gospodarskemu napredku v regiji in širšem okolju. Vodilo Univerze je tako zavezanost raziskovalni odličnosti in mednarodni primerljivosti v širšem raziskovalnem prostoru, k čemur pripomorejo tudi ustrezno nastavljeni pogoji za izvolitev v raziskovalne nazive.

**ODGOVOR:**

ARIS veseli, da je UM zavezana s strategijo kadrovskemu razvoju svojih sodelavcev, to je tudi skladno z določili predmetnega predloga splošnega akta ARIS.

Člen v drugem odstavku opredeljuje, da so RO avtonomne, ob upoštevanju minimalnih pogojev, določenih v tem splošnem aktu. Nato v 4. členu navaja, da so minimalni pogoji za izvolitev opredeljeni z minimalnimi kvantitativnimi pogoji za izvolitev, pri čemer nato nadalje daje napotilo raziskovalnim organizacijam, da presoja prijave kandidata za izvolitev v naziv mora temeljiti na vsebinski oceni ter obenem opredeljuje vrednotenje katerih elementov kakovosti kandidata vključuje, kot tudi priporočene kazalnike za presojo elementov kakovosti kandidata, s čimer neposredno posega v 4. členu opredeljeno avtonomijo univerze glede sprejemanja pogojev za izvolitev in same izvolitve.

**ODGOVOR:**

Dejansko s tem ARIS izpolnjuje naloge iz 61. člena ZZrID, skladno s katerim pogoje za izvolitev v naziv sprejme raziskovalna organizacija, upošteva minimalne pogoje za izvolitev v raziskovalni naziv, določene v splošnem aktu ARIS. Ob tem poudarjamo, da je UM glede na pravila, ki jih mora upoštevati ARIS, prosta in lahko izvaja izključno izvolitve v nazive znanstvenih delavcev skladno z ZViS, ki niso enaki izvolitvam v raziskovalne nazive po ZZrID. Hkrati pa ugotavljamo, da so pravila NAKVIS (za izvolitve v nazive znanstvenih delavcev- ne v raziskovalne nazive!), ki so v sprejemanju, bistveno bolj omejujoča, tako postopkovno kot glede numeričnih minimalnih pogojev za izvolitev.

**6. člen (postopek za izvolitev v naziv)**

3. odstavek: V sklopu minimalnih standardov je določena presoja prijave kandidata, ki vsebuje odmevnost dosežkov in družbeno ekonomsko relevantnost dosežkov – standardi so postavljeni na pravno neustrezen način, zato se ne bi smeli vključiti v ta akt.

**ODGOVOR:**

Komentarja ne razumemo in prosimo za dodatno pojasnilo.

**8. člen (minimalni kvantitativni pogoji)**

Osnutek predloga akta v 2. odst. 8. člena določa, da so raziskovalni nazivi iz tega splošnega akta primerljivi s pedagoškimi nazivi. Iz navedenega ni jasno razvidno, ali je kandidat obenem z izvolitvijo v raziskovalni naziv izvoljen v pedagoški naziv, ali velja zgolj obratno. Pri tem ne gre prezreti, da minimalne standarde za izvolitve v nazive znanstvenih delavcev opredeljujejo tudi Minimalni standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih, ki so trenutno v postopku sprejema, pri čemer predlog sprememb predpisa opredeljuje zgolj količinske minimalne standarde za izvolitev v naziv (znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec, znanstveni sodelavec), urejanje preostalega (med drugim tudi bivanje v tujini) pa prepušča visokošolskim zavodom. Navedena predloga aktov med seboj nista usklajena, čeprav oba opredeljujejo minimalne standarde za izvolitve v nazive znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec in

znanstveni sodelavec. Kot primer lahko navedemo, da osnutek predloga Splošnega akta o raziskovalnih nazivih v 26. členu PRILOGE XX: Osnovni in posebni pogoji za izvolitev – usmeritve, po drugi strani med posebnimi pogoji za izvolitev v naziv višji znanstveni sodelavec opredeljuje tudi vsaj trimesečno neprekinjeno dokumentirano raziskovalno delo na tujih RO ali sodelovanje v okviru mednarodnih povezav po uspešno zaključenem doktorskem študiju. Navedeno lahko privede do tega, da bodo posamezniki izvoljeni v primerljive nazive po kriterijih, ki med seboj niso usklajeni.

**ODGOVOR:**

Kandidat z izvolitvijo v raziskovalni naziv ni avtomatično izvoljen tudi v pedagoški naziv. Velja tudi obratno – kandidat, ki je izvoljen v pedagoški naziv s tem ni izvoljen v tudi v raziskovalni naziv. Predmetni splošni akt določa izvolitev v raziskovalne nazive v skladu z ZZrID in ne v pedagoške nazive po ZViS. Domnevamo, da težavo vidite predvsem v izvolitvi v nazive znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZViS. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Četrty odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZViS pa v 3. alineji 51f. člena ZViS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZViS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti.

**Minimalni kvantitativni pogoji**

Pogoji, ki so določeni tukaj, neenakopravno obravnavajo raziskovalce iz različnih znanstvenih disciplin. Raziskovalci lahko imajo namreč različne možnosti pri izpolnjevanju kriterijev. Na primer v RS so sredstva, ki so namenjena posameznim področjem zelo različna, sploh če jih preračunamo na število raziskovalcev, ki delujejo na posameznih raziskovalnih področjih. Enako lahko velja tudi za vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti v skupni višini najmanj 5 FTE ali in koordinacijo projektov iz OP. Navajamo primer glede na razmerja za financiranje raziskovalnih projektov v letu 2024: Naravoslovje in tehnika (PE) 46,95 % Vede o življenju (LS) 28,94 % Družboslovje in humanistika (SH) 24,11 %. Tako imajo glede na število raziskovalcev lahko raziskovalci na določenem področju manjšo možnost izpolnjevanja pogoja, kar pomeni neenakopravno obravnavo. Predlagamo, da se zaradi enakomerne obravnave najprej izvede analiza in se kriteriji določijo ločeno po raziskovalnih področjih, ki so lahko različno razvita. Pogoj je torej izpolnjen tudi v primeru, če eno izmed teles da pozitivno mnenje ne glede na izpolnjevanje kriterijev v prvih treh alinejah. Pomembno je torej, da kandidat izpolnjuje pogoje, če izpolni vsaj en pogoj od navedenih.

**ODGOVOR:**

Tako je, pomembno je, da kandidat izpolnjuje pogoje, če izpolni vsaj en pogoj od navedenih, kar domnevamo, da odgovori tudi na ostale izražene dileme.

1.odst., 2. točka, 2. in 3. alineja: pogoj 5 FTE je postavljen odločno previsoko in pristransko prilagojen razmeram delovanja zaposlenih raziskovalcev pri inštitutih, in ne upošteva posebnosti delovanja zaposlenih na univerzah (pedagoško, raziskovalno, drugo delo). Zahtevamo bistveno znižanje pogoja 5 FTE.

**ODGOVOR:**

V primeru zaposlenih na univerzah predlagamo, da se le-ti izvolijo nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev po ZViS, glede na kriterije NAKVIS, v kolikor so le-ti bolj ustrezni.

Vsebinske reference so za področje družboslovja težko dosegljive. Pri zapisu minimalni kvantitativnih pogojev je treba upoštevati delovne obremenitve raziskovalcev, ki so zaposleni na univerzah in delajo tudi kot visokošolski učitelji.

**ODGOVOR:**

Enak odgovor kot pri prejšnjem vprašanju.

Glede na trenutno veljavne količinske minimalne standarde za izvolitev v raziskovalne nazive pomeni 8. člen občutno zaostrovanje. Uveljavitev tega člena bi prizadela zlasti kandidate za imenovanje v naziv znanstvenega sodelavca. Asistenti z doktoratom, ki bi po trenutno veljavnih standardih lahko napredovali v naziv znanstvenega



sodelavca, novih predvidenih pogojev zlepa ne bodo izpolnili; znanstveni sodelavci, ki bi po trenutno veljavnih standardih lahko obnovili svoje imenovanje, pa bodo ob uveljavitvi novih predvidenih pogojev karierno nazadovali v kategorijo asistentov z doktoratom ali pa bodo – če sistemizacija delovnih mest v njihovih raziskovalnih organizacijah tega ne bo predvidela – ostali celo brez dela. 8. člen nikakor ni v skladu z 2. členom osnutka Splošnega akta, po katerem je namen akta spodbujanje kariernega razvoja raziskovalca in prispevati h kakovosti raziskovanja v Republiki Sloveniji. Zaostrovanje minimalnih kvantitativnih pogojev je mogoče razumeti kot željo Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), da zmanjša število delujočih znanstvenih sodelavcev v Sloveniji.

**ODGOVOR:**

Ne razumemo, kje v količinskih minimalnih standardih se po vašem mnenju pojavljajo omejitve za I. ali II. stopnjo izvolitev, lepo prosimo za pojasnilo. Količinski minimalni standardi obravnavajo izključno izvolitve v III. stopnjo. Glede na komentarje ostalih deležnikov smo enako dodali za IV. karierno stopnjo.

Osnutek predloga akta določa, da z namenom utemeljene presoje odmevnosti in relevantnosti posameznih objav, kandidat za izvolitev v naziv za svoje znanstvene objave predloži podatke o odmevnosti del (npr. WoS, Scopus, Google Scholar, Google Books, H-indeks, prenesene objave v elektronski obliki, altmetrijski podatki, ki se nanašajo na omembe v družbenih omrežjih in množičnih medijih ...). Menimo, da je merjenje odmevnosti del s prenesenimi objavami v elektronski obliki in altmetrijskimi podatki, ki se nanašajo na omembe v družbenih omrežjih, za večino znanstvenih disciplin popolnoma neustrezno, nepotrebno, hkrati pa trenutno tudi ni metodološko ustrezno dorečeno, kot je to denimo značilno za merjenje preko sistemov WoS in Scopus. Zato menimo, da bi bilo potrebno jasno določiti, na kakšen način, ter ob kakšnih pogojih je takšno merjenje ustrezno. Postaviti citiranost v sistemu SICRIS za minimalni kvantitativni pogoj za imenovanje v naziv iz III. karierne stopnje je sporno vsaj z dveh vidikov:

- a) Citiranost, gledano nasploh, ne priča nujno o kvaliteti raziskovalca, v vsakem primeru pa izhaja iz trenutne všečnosti raziskovalne teme. V praksi to pomeni, da imajo raziskovalci, ki se ukvarjajo s specifičnimi, v širšem raziskovalnem okolju manj znanimi temami, že v izhodišču manj možnosti, da bi jih kdo citiral.

**ODGOVOR:**

Menimo, da ob izvolitvi v III. stopnjo uveljavljenih raziskovalcev (znanstvenih/strokovno-raziskovalnih/razvojnih) sodelavcev pričakovane enega citata ni previsoka zahteva za nobeno znanstveno področje. Poleg tega so raziskovalci ob tej izvolitvi že dlje časa dejavni v raziskovalnem okolju. Nejasne so tudi zahteve po hkrati višjih in nižjih minimalnih kriterijih, še posebej glede na predlog NAKVIS. Prosimo za pojasnilo.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- b) Minimalni kvantitativni pogoj citiranosti v sistemu SICRIS je skrajno diskriminatoren do raziskovalcev s področja humanistike. Namreč: splošno znano je, da SICRIS zelo pogosto ne zazna in ne upošteva citatov, čeprav so ti objavljeni v relevantnih humanističnih znanstvenih revijah. Poleg tega SICRIS iz povsem nerazumljivih razlogov že v izhodišču ne zazna in ne upošteva citatov, objavljenih v znanstvenih monografijah. Posledično je v Sloveniji na področju humanistike nemalo vrhunskih raziskovalcev (celo takšnih, ki so karierno na ravni znanstvenega svetnika!), ki v sistemu SICRIS nimajo zavedenega niti enega citata. Preden bi torej sploh lahko razmišljali o uveljavitvi citiranosti v sistemu SICRIS kot pogoju za imenovanje v naziv, bi bilo treba odpraviti omenjeno anomalijo sistema.

**ODGOVOR:**

Se strinjamo, zato smo umaknili izrecno navedbo sistema SICRIS.

Glede na to, kako malo sredstev ima ARIS na voljo za financiranje raziskovalnih projektov, bi bilo treba trenutno predlagani nabor možnih vsebinskih referenc nujno razširiti. Kar zadeva referenco pozitivnega mnenja Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda/Znanstvenega sveta ARIS/Inovacijskega sveta ARIS, manjka določba, kako lahko kandidat pridobi takšno mnenje.

**ODGOVOR:**

Nabor vsebinskih referenc je že močno razširjen, saj poleg vodenja ARIS projekta mednje sodijo opcijsko in neizključujoče tudi vodenje raziskovalnih in inovacijskih projektov tujih nacionalnih raziskovalnih agencij, raziskovalnih svetov, akademij znanosti v skupni višini najmanj 5 FTE ali koordinacija projektov iz Okvirnih

programov v skupni višini najmanj 5 FTE ali pozitivno mnenje Senata univerze/Senata članice univerze/Znanstvenega sveta raziskovalnega zavoda.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

**- 9. člen (skupine raziskovalnih nazivov):**

Splošna pripomba na poglavje IV.:

Procesni del, ki je določen v IV. poglavju tega splošnega akta je določen na način nepoznavanja postopkov v okviru RO, prav tako ni razvidno, zakaj bi bil sploh določen v splošnem aktu, saj so procesna pravila za različne RO različna, potrebno pa je upoštevati hkrati vso veljavno zakonodajo. Iz navedenega ni jasno razvidno, ali je kandidat obenem z izvolitvijo v raziskovalni naziv izvoljen v pedagoški naziv, ali velja zgolj obratno. Pri tem ne gre prezreti, da minimalne standarde za izvolitve v nazive znanstvenih delavcev opredeljujejo tudi Minimalni standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih, ki so trenutno v postopku sprejema, pri čemer predlog sprememb predpisa opredeljuje zgolj količinske minimalne standarde za izvolitev v naziv (znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec, znanstveni sodelavec), urejanje preostalega (med drugim tudi bivanje v tujini) pa prepušča visokošolskim zavodom. Navedena predloga aktov med seboj nista usklajena, čeprav oba opredeljujete minimalne standarde za izvolitve v nazive znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec in znanstveni sodelavec.

Ni jasno opredeljeno, ali je to v domeni RO. Ker so kriteriji v 8. členu za vse enaki predlagamo, da se za vsako področje določijo ločeni kriteriji z upoštevanjem specifičnosti znanstvenih ved, kot je opisano pri 8. členu.

**ODGOVOR:**

Predmetni splošni akt določa izvolitev v raziskovalne nazive v skladu z ZZrID in ne v pedagoške nazive po ZViS. Domnevamo, da težavo vidite predvsem v izvolitvi v nazive znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Treba je razločevati med znanstvenimi nazivi na podlagi ZZrID in znanstvenimi delavci na podlagi ZViS. Raziskovalec je tako lahko izvoljen v raziskovalni (znanstveni) naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik pod pogoji, ki jih določa ZZrID in splošni akt ARIS, ali pa v pedagoški naziv znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik, ki jih določa ZViS in splošni akt NAKVIS. Četrti odstavek 61. člena ZZrID določa, da se raziskovalni nazivi (med njimi tudi znanstveni nazivi, kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik) in minimalni pogoji za izvolitev v raziskovalni naziv določijo v splošnem aktu ARIS. ZViS pa v 3. alineji 51f. člena ZViS določa, da NAKVIS določi minimalne standarde za izvolitev v nazive znanstvenih delavcev na visokošolskih zavodih (kamor sodijo znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik).

Kljub temu, da imajo ti nazivi isto ime, pa glede na trenutno zakonsko ureditev ne gre za iste nazive: v enem primeru gre za raziskovalni naziv po ZZrID, v drugem pa za pedagoški naziv po ZViS. Nazivi so primerljivi, kot izhaja tudi iz primerjalnika nazivov, niso pa isti.

**14. člen (postopki, začeti pred začetkom uporabe tega splošnega akta):**

Očitno je, da se to ne nanaša na celotno izvolitvijo obdobje, ampak samo na postopek. Predlagamo, da se uvede prehodno (večletno, npr. 5 let) obdobje, ki raziskovalcem omogoča prilagoditev.

**ODGOVOR:**

Predlog ARIS je, da raziskovalni nazivi, v katere so bili kandidati izvoljeni do začetka uporabe tega splošnega akta, veljajo do izteka veljavnosti njihove izvolitve.

**16. člen (uskladitev splošnih aktov):**

To je precej kratko obdobje, predlagamo 12 mesecev.

**ODGOVOR:**

ARIS predlaga 18 mesecev, torej do 1. 7. 2026, kar menimo, da je dovolj časa za prilagoditve.

**Priloga 1:**

Predlagamo, da se poenotijo in skozi celoten dokument ustrezno navajajo spolne oblike nazivov.

**ODGOVOR:**

To smo naslovili v 5. členu Splošnega akta (nevtralna slovnična oblika), ki določa, da so v splošnem aktu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola. V prilogi, čeprav je ta sestavni del splošnega akta, vseeno ohranjamo dodane ženske oblike, zaradi večje preglednosti in jasnosti.

## KOMENTARJI IN VPRAŠANJA (Pedagoški inštitut)

- drugi odstavek 4. člena, ki določa, da so RO avtonomne pri sprejemanju pogojev za izvolitev in določitvi postopka za izvolitev v raziskovalne nazive ob upoštevanju minimalnih standardov, določenih v tem splošnem aktu:  
Zelo nevarno, ker omogoča zelo arbitrarne pogoje in velike razlike med ROji.

- 1. alineja tretjega odstavka 6. člena *glede kompetenc kandidata*:

Kompetence kandidata so lahko marsikaj, primerno bi bilo imeti vsaj nekaj primerov, a se gre v specifične kompetence, generične ali kaj takega, ali kar vse skupaj? S kompetencami je v Sloveniji (in nekaterih drugih EU državah) že izhodiščno precej nejasnosti.

### ODGOVOR:

Hvala za komentar, ki je upravičen. Dodali smo navedbo: »RO kompetence kandidata določi v okviru svoje avtonomne presoje. Pri tem lahko uporabi nabor kompetenc iz Priporočil ARIS. Vse kompetence morajo biti razdelane na način, da je omogočena objektivna presoja ob ocenjevanju.«.

- 9. točka prvega odstavka 7. člena *glede obveznosti določitve načina spremljanja kariernega razvoja kandidata in pripravo letnih ocen uspešnosti; v splošnem aktu RO*:

Ali to pomeni, da se dosednji način ocenjevanja ukine oz. se bo spremenil?

### ODGOVOR:

Ob pripravi določbe smo imeli v mislih letno ocenjevanje delovne uspešnosti kot surogat spremljanja kariernega razvoja kandidata. Posebni načini preverjanja (numerično spremljanje doseganja točk) niso v nasprotju s predlaganim splošnim aktom, so le dodatna informacija pri presoji za izvolitev. Dodatne informacije v okviru izvedenih letnih razgovorov in ocen kandidata niso v nasprotju s predlogom. V kolikor smo narobe razumeli, prosimo za pojasnilo.

- 15. točka prvega odstavka 7. člena *glede obveznosti določitve možnost kandidata, da je izvoljen v dve ali več stopenj višji naziv od svojega trenutnega naziva v splošnem aktu RO*:

Bi znalo biti preveč subjektivno in povzročati težave oz. slabe odnose.

### ODGOVOR:

RO se v okviru svoje avtonomije sama odloči, ali bo v svojem splošnem aktu uredila možnost izvolitve kandidatov v dve ali več stopenj višji naziv, ni pa to nujno. RO torej to možnost lahko predvidi ali pa tudi ne. Če jo predvidi, mora v svojem splošnem aktu določiti kdaj in na kakšen način je to mogoče.

- 17. točka prvega odstavka 7. člena *glede obveznosti določitve pravil podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja kandidata do podelitve raziskovalnega naziva v splošnem aktu RO*:

Ali je kje posebej opredeljeno, kaj je to začasni naziv? Nekoliko spominja na univerzitetne pridružene profesorje.

### ODGOVOR:

Določba predloga splošnega akta naslavlja »pravila podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja kandidata do podelitve raziskovalnega naziva, skladno s sklepom odgovorne osebe pravnega subjekta;«. Kakšna točno so ta pravila, določi RO sama. Dikcijo smo skladno s pripombami drugih RO dopolnili tako, da zajema »pravila podelitev začasnih raziskovalnih nazivov ob začetku delovnega razmerja, pridobitvi višje izobrazbe in drugih posebnih okoliščinah«.

- 20. točka prvega odstavka 7. člena *glede načina nudenja pomoči za karierno preusmeritev v drugo izvolitveno vejo ali zaposlitev*:

Kaj pa je tukaj mišljeno?

### ODGOVOR:

Nudnje pomoči pri karierni preusmeritvi v drugo izvolitveno vejo ali zaposlitev že po naravi stvari pride v poštev samo v primeru, ko ima RO potrebe po takšnih zaposlitvah. Podrobnosti lahko določijo RO same v svojem splošnem aktu, vendar pa smo po prejetih komentarjih nudnje pomoči pri karierni preusmeritvi iz obveznih sestavin splošnega akta RO umaknili.

- 1. točka prvega odstavka 8. člena, ki določa: »Citiranost v sistemu SICRIS - upoštevajo se citati znanstvenih člankov, za katere obstaja polni bibliografski zapis v bazah podatkov, ki se uporabljajo za vrednotenje citiranosti; avtocitati se ne upoštevajo.«

Iz tega sklepamo, da število citatov ni več pomembno.

**ODGOVOR:**

Pravilno sklepate, število ni določeno, zato velja najmanj ena.

- 2. točka prvega odstavka 8. člena glede pogoja vodenja projektov:

Ali je mišljeno zaključeno vodenje ali potekajoče vodenje?

**ODGOVOR:**

Mišljeno je oboje.

#### **KOMENTARJI IN VPRAŠANJA (Nacionalni inštitut za biologijo)**

- 1. točka prvega odstavka 8. člena, ki določa: »Citiranost v sistemu SICRIS - upoštevajo se citati znanstvenih člankov, za katere obstaja polni bibliografski zapis v bazah podatkov, ki se uporabljajo za vrednotenje citiranosti; avtocitati se ne upoštevajo.«

Ali bo število kje drugje določeno?

**ODGOVOR:**

Število ni določeno, zato velja najmanj ena.

- drugi odstavek 8. člena, ki določa, da za izvolitev v ostale raziskovalne nazive ta splošni akt ne določa minimalnih pogojev.

Kateri akt pa jih določa? Bo to opredeljeno kje drugje?

**ODGOVOR:**

ARIS v nobene drugem splošnem aktu ne bo določil minimalnih pogojev za ostale nazive. Določitev teh je prepuščena avtonomiji RO, da lahko najema sodelavce v skladu s svojimi potrebami, pogoji in posebnostmi.

Glede na komentarje ostalih deležnikov so v splošnem aktu določeni pogoji tudi za IV. karierno stopnjo, v novem osnutku so v drugi opciji pogoji diferencirani glede na število zahtevanih dosežkov posameznika (člankov namesto citatov) in so zamenljivi z drugimi dosežki (pedagoškimi, strokovnimi in prenosom tehnologij).

- 2. točka 9. člena, ki se glasi: »Strokovno-raziskovalni nazivi so nazivi, ki se dodelijo raziskovalcem, ki izvajajo temeljne raziskave in vodijo ali izvajajo aplikativne projekte.«

To je mnogokrat težko ločiti... razlika med 1. in 2. točko je v besedici "predvsem" temeljne...

**ODGOVOR:**

Pripombo smo upoštevali.

S spoštovanjem.

Dr. Špela Stres,  
direktor